Lietas arhīva Nr. C-06237-23/100
ECLI:LV:RPT:2023:0518.C771057322.3.S

SPRIEDUMS
Latvijas Republikas vārdā
Rīgā, 2023. gada 18. maijā

Rīgas pilsētas tiesa
tiesnese Inga Pētersone
rakstveida procesā Rīgā, Daugavgrīvas ielā 58, izskatīja vienkāršotās procedūras civillietu AS "ZEMES ĪPAŠNIEKU ĢILDE" prasībā pret Dzīvojamās mājas /adrese A/ dzīvokļu īpašnieku kopību, ko pārstāv SIA "Rīgas namu pārvaldnieks", par naudas piedziņu.

Aprakstošā daļa

[1] 2022. gada 31. oktobrī AS "ZEMES ĪPAŠNIEKU ĢILDE" (turpmāk – prasītāja) cēla tiesā prasību pret Dzīvojamās mājas /adrese A/ dzīvokļu īpašnieku kopību (turpmāk – atbildētāja), ko pārstāv SIA "Rīgas namu pārvaldnieks", par naudas piedziņu.

Prasība pamatota ar šādiem argumentiem.

[1.1] Prasītāja ir nekustamā īpašuma /adrese B/, kadastra Nr. /kadastra numurs/, īpašniece. Uz šī zemes gabala atrodas dzīvojamā māja /adrese A/, tās uzturēšanai un apsaimniekošanai ir funkcionāli nepieciešama (piesaistīta) prasītājai piederošā zemes gabala daļa 1621 m^2 platībā.

[1.2] Starp prasītāju un atbildētāju pastāv zemes likumiskās (piespiedu) nomas tiesiskās attiecības. No 2022. gada 1. janvāra līdz ar grozījumiem normatīvajā regulējumā dalītā īpašuma zemes un patstāvīgo būvju īpašnieku attiecības regulē likumiskās zemes lietošanas tiesības ar samaksu 4% no zemes kadastrālās vērtības gadā. Pušu starpā nav strīda par lietošanā esošās zemes platību un robežām.

[1.3] 2022. gada 21. aprīlī atbildētājas pārstāvei SIA "Rīgas namu pārvaldnieks" nosūtīts atkārtots atgādinājums par zemes izmantošanas maksas samaksas kavējumu.

[1.4] 2022. gada 30. septembrī bija jābūt pilnībā samaksātai zemes lietošanas maksas daļai par 2022. gadu kas uz prasības celšanas brīdi ir 155,23 EUR.

[1.5] Prasība pamatota ar grozījumiem likumā "Par atjaunotā Latvijas Republikas 1937. gada Civillikuma ievada, mantojuma tiesību un lietu tiesību daļas spēkā stāšanās laiku un piemērošanas kārtību" 38. panta otro, trešo un ceturto daļu, Dzīvojamo māju pārvaldīšanas likuma 14. panta astoto daļu, Dzīvokļa īpašuma likuma 10. panta pirmās daļas 5. punktu, Civillikuma 1838. pantu.

[1.6] Prasītāja lūdz tiesu piedzīt no atbildētājas par labu prasītājai pamatparādu 155,23 EUR, lietošanas procentus par laika periodu no 2019. gada 29. maija līdz 2019. gada 8. septembrim 57,45 EUR, likumiskos nokavējuma procentus par laika periodu no 2022. gada 31. marta līdz 2022. gada 27. oktobrim 11,36 EUR, parāda atgūšanas izdevumus 40,00 EUR, tiesāšanās izdevumus, kā arī atzīt prasītājai tiesības saņemt likumiskos 6% gadā no parāda summas līdz sprieduma izpildei.

[2] 2022. gada 9. decembrī tiesā saņemti atbildētājas pārstāvja SIA "Rīgas namu pārvaldnieks" rakstveida paskaidrojumi.

Paskaidrojumi pamatoti ar šādiem apsvērumiem.

[2.1] 2020. gada 22. decembrī starp prasītāju un atbildētāju tika noslēgts domstarpību protokols Nr. /prtokola numurs/, jo starp pusēm pastāvēja domstarpības par zemes nomas maksas apmēru un pievienotās vērtības nodokļa piemērošanas kārtību zemes piespiedu nomas tiesiskajās attiecībās.

[2.2] Atbildētāja dzīvokļu īpašniekiem lietošanas maksu par prasītājai piederošā zemesgabala lietošanu aprēķināja un tās pārskaitīšanu veica domstarpību protokolā noteiktajos termiņos, kļūdaini uzskatot, ka domstarpību protokols ir spēkā arī 2022. gadā. Saņemot atgādinājumu no prasītājas, atbildētāja konstatēja, ka domstarpību protokola darbība ir izbeigusies, tādēļ, nekavējoties mainīja lietošanas maksas aprēķināšanas kārtību un, attiecīgi saņemot lietošanas maksu no dzīvokļu īpašniekiem, uzreiz veica tās pārskaitīšanu prasītājai.

[2.3] 2022. gada 2. novembrī veicot pēdējo maksājumu par 2022. gadu, atbildētāja veikusi visas lietošanas maksas 2065,65 EUR apmērā samaksu par prasītājai piederošā zemesgabala lietošanu 2022. gadā un parāds par to nav.

[2.4] Prasītāja papildus lietošanas maksas parāda un likumisko nokavējuma procentu piedziņai, lūdz piedzīt arī parāda atgūšanas izmaksas 40,00 EUR apmērā kā likumisko sodu par atgādinājuma nepieciešamību, pamatojot to ar Civillikuma $1668.^9$ pantu. Izskatāmajā lietā strīds izriet no zemes likumiskās lietošanas tiesībām, kuras tiek realizētas uz likuma pamata, un starp prasītāju un atbildētāju nav noslēgts līgums vai vienošanās par zemes likumiskās lietošanas maksas samaksu, kā arī līgums par preču piegādi, pirkumu vai pakalpojuma sniegšanu.

[3] Tā kā lietas dalībnieki nav lūguši lietas izskatīšanu tiesas sēdē, kā arī tiesa neuzskata par nepieciešamu lietu iztiesāt tiesas sēdē, pamatojoties uz Civilprocesa likuma $250.^{25}$ panta pirmo daļu, tiesa civillietu izskata rakstveida procesā, par ko lietas dalībniekiem ir savlaicīgi paziņots, 2023. gada 20. aprīlī nosūtot informatīvu vēstuli.

Motīvu daļa

[4] Pārbaudot lietā esošos rakstveida pierādījumus un novērtējot tos kopsakarā, tiesa atzīst, ka prasība ir pamatota un apmierināma daļēji.

[5] Prasītāja lūdz piedzīt no atbildētājas par 2022. gadu nesamaksāto likumisko zemes lietošanas maksu 155,23 EUR.

Civillikuma 1838. pants noteic, ka to, ka samaksa izdarīta, jāpierāda tam, kas to apgalvo.

No atbildētājas pārstāvja rakstveida paskaidrojumiem pievienotajiem pierādījumiem redzams, ka 2022. gada 2. novembrī atbildētāja veikusi pēdējo maksājumu par prasītājai piederošā zemesgabala lietošanu 2022. gadā 155,23 EUR apmērā. Tā kā prasītāja šo apstākli nav apstrīdējusi, atbilstoši Civilprocesa likuma 96. panta piektajai daļai tiesas ieskatā atbildētāja ir pierādījusi samaksas veikšanu par likumisko zemes lietošanu par

2022. gadu.

Ievērojot minēto, tiesa atzīst, ka atbildētāja ir pierādījusi to, ka samaksa prasītājai, lai gan pēc prasības celšanas, bet ir veikta, līdz ar to prasība šajā daļā noraidāma kā nepamatota.

[6] Prasītāja lūdz piedzīt no atbildētājas likumiskos nokavējuma procentus 11,36 EUR. No prasības pieteikumam pievienotā likumisko procentu aprēķina izriet, ka likumiskie nokavējuma procenti aprēķināti par laika posmu no 2022. gada 1. aprīļa līdz 2022. gada 27. oktobrim.

Saskaņā ar Civillikuma 1756. pantu pienākums maksāt procentus pamatojas vai nu uz tiesisku darījumu, vai uz likumu.

Saskaņā ar Civillikuma 1759. panta 1. punktu procenti jāmaksā arī bez noteiktas norunas, uz likuma pamata par katru parāda samaksas nokavējumu, kaut arī parāds pats par sevi būtu bezprocentīgs; šādus procentus sauc par nokavējuma procentiem.

Civillikuma 1765. pants noteic, ka procentu apmērs cieši jānosaka aktā vai darījumā. Ja tas nav darīts, kā arī gadījumā, ja likums nosaka aprēķināt likumiskos procentus, tas ir seši procenti no simta gadā.

Lietā nav strīda, ka atbildētāja pieļāvusi saistību nokavējumu, proti, lai gan likumiskās zemes lietošanas maksas 155,23 EUR samaksas termiņš iestājās 2022. gada 30. septembrī, tā samaksāta vien 2022. gada 2. novembrī.

Vienlaikus tiesa konstatē, ka, lai gan prasība celta par zemes lietošanas maksu, kas aprēķināta par 2022. gada ceturto ceturksni, par ko samaksai bija jābūt veiktai līdz 2022. gada 30. septembrim, likumiskie nokavējuma procenti aprēķināti par visiem 2022. gada ceturkšņiem.

Ņemot vērā norādīto, tiesa atzīst, ka no atbildētājas prasītājas labā piedzenami likumiskie nokavējumi procenti 0,69 EUR par laika posmu no 2022. gada 1. oktobra līdz 2022. gada 27. oktobrim.

Līdz ar to prasība daļā par likumisko nokavējuma procentu 10,67 EUR piedziņu noraidāma kā nepamatota.

[7] Prasītāja, pamatojoties uz Civillikuma 1668.^{9} pantu, lūgusi piedzīt no atbildētājas parāda atgūšanas izmaksas 40,00 EUR.

Civillikuma 1668.^{9} pants paredz kreditoram tiesības saņemt parāda atgūšanas izmaksas 40 EUR apmērā par nokavētu maksājumu līgumā par preces piegādi, pirkumu vai pakalpojuma sniegšanu. Parāda atgūšanas izmaksu samaksa neatbrīvo parādnieku no pienākuma atlīdzināt visus zaudējumus, kādus kreditors cietis, ieskaitot izdevumus prāvai.

Tiesa atzīst, ka no Civillikuma Saistību tiesību daļas trešās nodaļas – Saistības un prasījumi no neatļautas darbības IV iedaļas "Nokavējums līgumiem par preces piegādi, pirkumu vai pakalpojuma sniegšanu" izriet, ka Civillikuma 1668.^{9} pants ir piemērojams tikai un vienīgi attiecībā uz līgumiem par preču piegādi, pirkumu vai pakalpojuma sniegšanu.

Uz minēto norāda arī šīs normas anotācija, kurā ietverts skaidrojums, ka "Civillikumā nepieciešams paredzēt jaunu nokavējuma veidu, kas iestājas tikai gadījumos, ja noslēgta konkrēta saistību tiesība. Tādējādi Civillikums papildināts ar jaunu apakšnodaļu, kas paredz nokavējumu līgumiem par preču piegādi, pirkumu vai pakalpojuma sniegšanu. Līdz ar to jaunais tiesiskais regulējums būs attiecināms tikai uz augstāk minētajā nodaļā ietvertajiem līgumiem un nav piemērojams uz pārējo Civillikuma tiesisko regulējumu".

Tiesa norāda, ka izskatāmajā lietā strīds izriet no zemes likumiskās lietošanas tiesībām, kuras tiek realizētas uz likuma pamata, līdz ar to Civillikuma 1668.^{9} pants izskatāmajā strīdā nav piemērojams, un prasība par parāda atgūšanas izmaksu 40,00 EUR apmērā piedziņu ir noraidāma.

[8] Civilprocesa likuma 41. panta pirmā daļa noteic, ka pusei, kuras labā taisīts spriedums, tiesa piespriež no otras puses visus tās samaksātos tiesas izdevumus. Ja prasība apmierināta daļēji, šajā pantā norādītās summas piespriež prasītājam proporcionāli tiesas apmierināto prasījumu apmēram.

[8.1] Iesniedzot prasību, prasītāja samaksājusi valsts nodevu 70,00 EUR.

Tiesa atzīst, ka samaksātā valsts nodeva piedzenama no atbildētājas par labu prasītājai pilnā apjomā, jo par pamatprasījumu 155,23 EUR, kas apmierināts pēc prasības celšanas, maksājamās valsts nodevas apmērs jebkurā gadījumā ir 70,00 EUR.

Civilprocesa likuma 41. panta pirmā daļa nav piemērojama gadījumos, kad persona, kura ir atbildētājas procesuālajā statusā, nav aizskārusi prasītāja tiesības vai ar likumu aizsargātās intereses un nav devusi iemeslu prasītājam prasības celšanai (*sk. Senāta 2018. gada 29. janvāra sprieduma lietā Nr. SKC-48/2018 ECLI:LV:AT:2018:0129.C04057015.2.S 14.2. punktu*).

Uz prasības celšanas brīdi pamatparāds 155,23 EUR nebija apmaksāts, līdz ar to nevar uzskatīt, ka atbildētāja nebija devusi iemeslu prasības celšanai, tādējādi tiesa atzīst, ka no atbildētājas prasītājas labā piedzenama valsts nodeva 70,00 EUR.

[8.2] Civilprocesa likuma 44. panta otrā daļa noteic, ka, ka ar lietas vešanu saistītos izdevumus piespriež no atbildētāja par labu prasītājam, ja viņa prasījums ir apmierināts pilnīgi vai daļēji, kā arī tad, ja prasītājs neuztur savus prasījumus sakarā ar to, ka atbildētājs tos pēc prasības iesniegšanas labprātīgi apmierinājis.

Prasītāja lūdz piedzīt no atbildētājas ar lietas vešanu saistītos izdevumus advokāta palīdzības samaksai 250 EUR.

No 2022. gada 24. oktobra rēķina Nr. 13/10-2022-ZE03 redzams, ka zvērināts advokāts Normunds Šlitke prasītājai izrakstījis rēķinu 320 EUR apmērā, tostarp ietverot rēķinā pozīciju par juridisko palīdzību un prasības pieteikuma sagatavošanu lietā ar dzīvojamās mājas Zentenes ielā 3 dzīvokļu īpašnieku kopību 250 EUR.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 44. panta pirmās daļas 1. punkta a) apakšpunktu izdevumi advokāta palīdzības apmaksai prasībās, kurām ir mantisks raksturs, un kurās prasības summa nepārsniedz 8500 EUR, atlīdzināmi to faktiskajā apmērā, bet ne vairāk par 30 % no prasījuma apmierinātās daļas.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 44. panta ceturto daļu, ja prasība ir izskatīta tikai pirmās instances tiesā, atlīdzināmie izdevumi advokāta palīdzības samaksai nedrīkst pārsniegt 50 procentus no šā panta pirmajā daļā noteiktā maksimālā atlīdzības apmēra.

Tiesa atzīst, ka no atbildētājas par labu prasītājai piedzenami ar lietas vešanu saistītie izdevumi advokāta palīdzības samaksai 23,39 EUR apmērā ((155,92 EUR x 30 %)) x 50 %).

[9] Ņemot vērā Civilprocesa likuma 195. panta noteikumus un Senāta Civillietu departamenta senatoru kopsapulces 2021. gada 15. decembra lēmumā paustās atziņas, prasītājai nosakāmas tiesības par laiku līdz sprieduma izpildei (izsoles noslēguma dienai) saņemt no atbildētājas likumiskos sešus procentus gadā no visas piedzītās, bet neatmaksātās summas, nepārsniedzot tās apmēru.

[10] Saskaņā ar Civilprocesa likuma 42. panta pirmo daļu no atbildētāja par labu valstij piedzenami iepriekš nesamaksātie ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi 7,00 EUR, kas aprēķināti, pamatojoties uz 2022. gada 11. janvāra Ministru kabineta noteikumu Nr. 20 "Ar lietas izskatīšanu saistīto izdevumu aprēķināšanas kārtība" 14. un 15. punktu.

[11] Saskaņā ar Civilprocesa likuma 204.^{1} pantu tiesa atzīst par pamatotu noteikt, ka spriedums labprātīgi izpildāms 10 dienu laikā no sprieduma

likumīgā spēkā stāšanās dienas.

Rezolutīvā daļa

Pamatojoties uz Civilprocesa likuma 189.-193. pantu, 194. panta pirmās daļas 3. punktu, 195., 204.[1], 250.[25] un 250.[27] pantu, tiesa

nosprieda

apmierināt daļēji AS "ZEMES ĪPAŠNIEKU ĢILDE" prasību vienkāršotajā procedūrā pret dzīvojamās mājas /adrese A/ dzīvokļu īpašnieku kopību, ko pārstāv SIA "Rīgas namu pārvaldnieks", par naudas piedziņu.

Piedzīt no dzīvojamās mājas /adrese/ dzīvokļu īpašnieku kopības, ko pārstāv SIA "Rīgas namu pārvaldnieks", reģistrācijas Nr. 40103362321, par labu AS "ZEMES ĪPAŠNIEKU ĢILDE", reģistrācijas Nr. 40003974813, likumiskos nokavējuma procentus 0,69 EUR par laika periodu no 2022. gada 1. oktobra līdz 2022. gada 27. oktobrim, valsts nodevu 70,00 EUR un ar lietas vešanu saistītos izdevumus advokāta palīdzības samaksai 23,39 EUR, kopā 94,08 EUR.

Piedzītie naudas līdzekļi samaksājami AS "ZEMES ĪPAŠNIEKU ĢILDE", reģistrācijas Nr. 40003974813, norēķinu kontā Nr. /konta numurs/, BEDFORD PAY LTD, SWIFT kods CLJUGB21.

Atzīt AS "ZEMES ĪPAŠNIEKU ĢILDE", reģistrācijas Nr. 40003974813, tiesības par laiku līdz sprieduma izpildei (izsoles dienai) saņemt no dzīvojamās mājas /adrese A/ dzīvokļu īpašnieku kopības, ko pārstāv SIA "Rīgas namu pārvaldnieks", reģistrācijas Nr. 40103362321, likumiskos sešus procentus gadā no piedzītās summas 94,08 EUR, bet nepārsniedzot tās apmēru.

Noraidīt prasību daļā par parāda 155,23 EUR, likumisko nokavējuma procentu 10,67 EUR, parāda atgūšanas izmaksu 40 EUR un izdevumu advokāta palīdzības samaksai 226,41 EUR piedziņu.

Piedzīt no dzīvojamās mājas /adrese/ dzīvokļu īpašnieku kopības, ko pārstāv SIA "Rīgas namu pārvaldnieks, reģistrācijas Nr. 40103362321, valsts labā ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus 7,00 EUR, kas iemaksājami Tiesu administrācijas kontā Nr. LV51TREL2190458019000, maksājuma mērķī norādot: civillieta Nr.C771057322.

Samaksu apliecinoši dokumenti sprieduma labprātīgai izpildei noteiktajā termiņā iesniedzami Rīgas pilsētas tiesā.

Noteikt, ka tiesas spriedums izpildāms labprātīgi 10 dienu laikā no sprieduma spēkā stāšanās dienas.

Spriedumu var pārsūdzēt Rīgas apgabaltiesas Civillietu tiesas kolēģijā 20 dienu laikā, ja pastāv kāds no Civilprocesa likuma 440.[2] pantā noteiktajiem apelācijas tiesvedības ierosināšanas pamatiem, apelācijas sūdzību iesniedzot Rīgas pilsētas tiesā.

Spriedums ir sastādīts un pieejams tiešsaistes sistēmā 2023. gada
18. maijā.

Tiesnese Inga Pētersone